

KRAUWEL

Tysk släkt, troligen med namn av grep, tjuga med hakformade spetsar, klöv eller klo, men möjligen istället ett härkomstbinamn. Jmf byn Krauel i Hamburgstrakten.

Det kan knappast vara någon annan ort än Visby som en medlem av släkten kom till först, eftersom den uppenbarligen till Lübeck inkom först en bra bit in på 1300-talet. Från Visby spred den sig vidare till Reval och Stockholm (och Dorpat?).

Tabell 1

N: Född omkring 1225. Borgare i Visby(?) ca 1255-1285. Barn(?):

Johannes: Tabell 2.

Tideman: Tabell 15.

Tabell 2

JOHANNES: Son till N(?), tabell 1. Född omkring 1255. Borgare i Visby ca 1280-1305. Barn(?):

Johannes: Tabell 3.

Gotskalk: Tabell 8.

Henrik: Tabell 12.

Tabell 3

JOHANNES: Son till Johannes(?), tabell 2. Född omkring 1280. Troligen utflyttad till Stockholm och borgare där ca 1310-1340. Förmodligen gift med en svenska (jmf namnen Pael och Ulf). Barn(?):

Johannes: Tabell 4.

Pael: Tabell 6.

Wulf: Tabell 7.

Tabell 4

JOHANNES: Son till Johannes(?), tabell 3. Född omkring 1305. Borgare i Lübeck 1365-1367¹. 1366 ålderman för Vendisk-sachsiska dritteln i Brügge². oo 1 NN. oo 2 Walborg Rutensten. Barn:

1 **Johannes:** Tabell 5.

Son: Född omkring 1340.

Dotter: Född omkring 1340. Mor till Stockholmsrådmannen Hedenrik Libbenhusen 1422⁵.

Tabell 5

JOHANNES: Son till Johannes(?), tabell 4. Född omkring 1335. Lübeckborgare 1389³, död före 1396⁴. oo 1 NN, oo 2 Katarina, dotter till Hans Gerstede⁵, omgift med Godeke Zandowe⁴. Barn:

1 **Kotger:** Född omkring 1365. Han var troligen borgare i Stockholm och ägde land i Österhaninge och Brännkyrka socknar 1397 13/10 respektive 1402 30/11⁶. Han omtalas också med brodern 1405⁷. Han levde ännu 1417⁵.

Dotter: Född omkring 1365. Mor till Hans Nyestad i Stockholm⁸.

2 **Johannes:** Född omkring 1370. Johannes Krowel senior. Borgare i Lübeck 1391-1416, rådmann 1408-1416⁹.

Jacob: Född omkring 1370. Omnämnd 1379⁵.

Tafelke: Född omkring 1380. oo 1407 Lübeckrådmannen Werner Hoep⁵.

Tabell 6

PAUEL: Son till Johannes(?), tabell 3. Född omkring 1310. Med all sannolikhet var han borgare i Stockholm

ca 1335-1370. Son(?):

JONAS: Född omkring 1340. Borgare i Stockholm, känd endast genom sonens patronymika⁵. Hans änka levde ännu 1411 i Stockholm⁵. Barn:

Hans Jönsson: Född omkring 1370. Han avled i Reval 1411⁵.

Pauel: Född omkring 1375. Omtalad 1415 i Lübeck¹⁰.

Dotter: Född omkring 1375. Levde 1411⁵.

Tabell 7

Wulf: Son till Johannes(?), tabell 3. Född omkring 1315. Känd endast då han 1367 var testamentsverkställare i brodern Johannes' testamente⁵. Son(?):

JOHANNES: Född omkring 1345. Borgare i Lübeck 1368-1388¹¹. oo Margareta, dotter till Lübeckrådmannen Dankward vamme Zee. Barn:

Johannes: Tabell 8.

Holt: Född omkring 1380. I Lübeck¹.

Beate: Född omkring 1380. oo N *Othernshusen*¹.

Tabell 8

GOTSKALK: Son till Johannes(?), tabell 2. Född omkring 1285. Borgare i Visby ca 1310-1345. Barn(?):

Gotskalk: Tabell 9.

Hildebrand: Född i Visby omkring 1320. 1367, 2:a kvartalet, betalade han förbrukningsavgift för 4 tunnor öl i Brügge¹². Visbyköpman 1368 då han förde 16 läster smör, värda 770 mark, från Visby till Lübeck¹³. Han avled 1385 och begravdes hos Visbyfranciskanerna¹⁴.

Johannes: Född omkring 1325. Visbyskeppare 1368 då han förde sitt 20 markerskepp mellan Lübeck och Stralsund¹⁵. Hans hemmahörighet i Visby framgår av att alla befraktarna var Visbybor.

Tabell 9

GOTSKALK: Son till Gotskalk(?), tabell 8. Född i Visby omkring 1315. 1352 6/8 erhöll han av tyska ordens högmästare 20 hemman med anvisade gränser vid Garbnicken i Preussen, inklusive den lilla sjön, att fritt och ärfdigt inneha och med den lilla rätten över sina landbor mot erläggande av 1 krampund vax och 1 kölnisk penning vid Martini varje år vid inspektion (PrUB V 74). Borgare i Visby 1359 26/9, då han utsåg (Stralsundsborgaren) Henrik Schele att i Lübeck uppbära de 17 mark gutniska silver, samt 6 gamla och lagliga écu-mynt som den avlidne Markward Schattin var skyldig honom (DS VII 6130). Samma år, 19/11, kvitterade samme Schele för Krowels del 20 mark lübska penningar som han erhållit av Wolteke *Skreder* och erkände Schattins arvingar skuldfria (DS VII 6154). Tysk rådman 1370, före 15/4, då han införde salt, för 18 mark, och 36 mark i kontanter från Lübeck (Pfb 1370 p 442). Samma år, 10/11, köpte han för 600 mark sundensiskt av Stralsundsrådet en årlig ränta om 50 mark i samma mynt, vilken årligen skulle utbetalas vid två tillfällen. Nämligen med 25 mark vid jul och 25 mark vid nativitatis Johannis (SLM IV 88). Han avled 1371 9/5 och begravdes vid S:t Hans (GG II 544). oo *Gertrud* N, som avled 1393 19/5 och begravdes bredvid maken (GG II 544). Son(?):

Gotskalk: Tabell 10.

Dotter: Född omkring 1345. Död omkring 1350 och begravnen vid S:t Hans²².

Tabell 10

GOTSKALK: Son till Gotskalk(?), tabell 9. Född i Visby omkring 1345. Han deltog (säkerligen med tyska orden, jmf fadern 1352) i ett korståg och han var tysk rådman i Visby vid sin död 1404, då han begravdes hos Visbyfranciskanerna²³. Son(?):

GOTSKALK: Född i Visby omkring 1375. Tysk rådman i Visby, då han 1412 25/9 jämte hustrun var fadder vid S:ta Katarinas korinvigning (B 99 p 54). 1415 8/5 sändebud i Reval jämte Henrik *Katte* för att uppbära de livländska städernas kostnader för avslutandet av freden med Novgorod 1391 (SD III 2077). 1422 31/5 hansedagssändebud i Lübeck (HR VII 487). Samma år, 21/7, i samma ärende i Rostock (HR VII 517 §5, 543, 558). Före 1428 14/9 hade han uppehållit sig i Flandern, då Andreas van dem *Rode* hade uppehållit sig hos honom (FMU II 1867). Samma år, 27/10, erkände han sig skyldig Lübeckborgmästaren Henrik Rapesulver 19 rhenska gulden och 20 mark lübskt (UBL VII 248). 1432 10/9 vittne i ett fastebrev (RA pergbr 1432 10/9). 1433 6/5 befullmäktigade han Danzigborgaren Eghard Westrans att mottaga det smör och osmund som hans kompanjon Hans *Löwen* haft på Hans Gestelssons förolyckade skepp, och vilket gods fanns i Danzig (HUB VI 1077). 1439 30/5, då Revalrådet till honom och ordensriddaren Tonies Wesseler sände vardera 1 tunna öl med

trä för 3 ½ mark och 6 flaskor "romnie" (sydländskt vin, KämRev I 381). oo *Elisabet* N, som 1412 25/9 jämte maken var fadder vid S:ta Katarinas korinvigning (B 99 p 54). Son(?):

GOTSKALK: Född i Visby omkring 1400. Borgare där ca 1425-1460. Barn(?):

Gotskalk: Född omkring 1430.

Markward: Född omkring 1435. 1478 30/6 i Stockholm, då han gick i god för en Mathias i ett knivdragningsmål (SStB 1:II s 177)

Tomas: Tabell 11.

Tabell 11

TONAS: Son till Gotskalk(?), tabell 10. Född omkring 1440. Borgare i Visby 1485 31/12, då han sålde ½ läst torsk till Visborg slott för 12 mark³³. Hans ättlingar var säkert Detlef Detlefson Gruel och Jörgen Gruel på 1600-talet (se ovan).

Tabell 12

HEMMA: Son till Johannes(?), tabell 2. Född omkring 1290. Rådman i Reval 1333. borgmästare 1347-1349³⁴. Barn:

Godeke: Född omkring 1315. Dekan i Reval 1342-1359³⁵.

Herman: Tabell 13.

Henrik: Tabell 14.

Dotter: Född omkring 1320. oo(?) Albert van Verden³⁶.

Dotter: Född omkring 1325. Nämnd i Reval som änka 1381³⁷ och 1383³⁸. oo Johan Nap.

Tabell 13

HEMMA: Son till Henrik, tabell 12. Född omkring 1315. Nämnd i Reval 1362³⁶. Borgare i Dorpat? Son(?):

Henrik: Född omkring 1340. Rådman i Reval 1381, borgmästare 1388-1389, Död 1392³⁹.

Tabell 14

HEMMA: Son till Henrik, tabell 12. Född omkring 1320. Rådman i Reval 1356, borgmästare 1360-1369⁴⁰. oo 1 N Kule(?), oo 2 NN. Barn:

1 **Godeke:** Född omkring 1345/1350⁴¹.

2 **Herman:** Född omkring 1350/1355⁴¹.

Albert: Född omkring 1360⁴¹.

Margareta: Född omkring 1355. oo Johannes Kegeler⁴¹.

Tabell 15

TIDEMAN: Son till N(?), tabell 1. Född omkring 1260. Borgare i Reval omkring 1300. Känd endast genom sonen Reinolds patronymika i sigillet⁴². Barn:

(?) **Berhard:** Född omkring 1285. Rådman i Reval 1319-1324⁴³.

Reinold/Kegner/Keineke: Tabell 16.

Tabell 16

REINOLD/KEGNER/KEINEKE: Son till Tideman, tabell 15. Född omkring 1290. Rådman i Reval 1333, borgmästare 1340-1358³⁴. oo(?) N van Lode. Barn(?):

Tideman: Tabell 17.

Odward: Född omkring 1325. Omtalad i Reval 1362⁴⁴.

Tabell 17

TIDEMAN: Son till Reinold(?), tabell 16. Född omkring 1320. Borgare i Reval 1370-1372⁴⁵. Barn(?):

Keineke: Född omkring 1345. Rådman i Reval 1385-1386³⁹.

Johannes: Född omkring 1350. Borgare i Reval 1375, rådman 1387-1423⁴⁶.

Bomärke för Gotskalk Crowel, tabell 9,
1371, och hans barn.

NOTER

1) HKB III s 134. 2) HKB III s 133. 3) HKB III s 139. 4) HKB III s 140. 5) HKB II s 470. 6) Sundqvist 1957 s 216. 7) SD I s 477. 8) HKB II s 476. 9) HKB II s 469 ff, III s 136 ff. 10) HKB II s 473, 475. 11) HKB III s 134 ff. 12) HKB I s 56. 13) HPZ 91. 14) B 99 p 68. 15) HPZ 803. 16) PrUB V 74. 17) DS VII 6130. 18) DS VII 6154. 19) Pfb 1370 p 442. 20) SLM IV 88. 21) GG II 544. 22) GG II 621. 23) B 99 p 69. 24) B 99 p 54. 25) SD III 2077. 26) HR VII 487. 27) HR VII 517 §5, 543, 558. 28) FMU II 1867. 29) UBL VII 248. 30) RA pergbr 1432 10/9. 31) HUB VI 1077. 32) KämRev I 381. 33) C 9 p 48. 34) Bunge s 54. 35) HKB III s 144. 36) ZESR 51. 37) ZESR 735. 38) DESR 11. 39) Bunge s 55. 40) Bunge s 55, HKB III s 126 ff. 41) HKB III s 127. 42) Nottbeck 1880 tafel 1, S[IGILLUM] REYNOLDI DEMANSON. 43) Bunge s 53. 44) PRS III 256. 45) HKB III s 144. 46) Bunge s 56, HKB III s 140 ff. Han är identisk med den förmodade Dorpatborgare Johannes Krowel som nämns i HKB III s 143.